

Nr 485

Av herr **Osvald** och herr **Andersson, Axel Johannes**, om anslag till särskilda naturskyddsåtgärder.

Alltsedan naturskyddslagen trädde i kraft den 1 januari 1953 har under nionde huvudtiteln å riksstaten anslagits medel såsom *bidrag till särskilda naturskyddsåtgärder*. Sålunda har för nämnda ändamål anvisats för senare hälften av budgetåret 1952/53 25 000 kronor, för vardera av de båda följande budgetåren 50 000 kronor såsom obetecknade anslag och för varje budgetår fr. o. m. 1955/56 100 000 kronor som reservationsanslag. Ifrågasvarande medel har avsetts skola täcka bl. a. ersättningar till sakägare för sådan förlust, som uppkommit till följd av fridlysning eller annan naturskyddsåtgärd. Visserligen torde vid naturskyddslagens tillkomst ha förutsetts, att, när fråga därom väcktes, särskilda anslag skulle kunna beviljas för att tillgodose behov av förevarande slag; men vad vederbörande myndigheter på förhand kunnat räkna med har dock allenast varit det i varje års budget upptagna anslaget. Med hänsyn till att de anslag, som stått till förfogande för ersättningsändamål, varit obetydliga har stadgandena i naturskyddslagen, särskilt kanske i dess 21 §, kommit att tillämpas med stor försiktighet.

Av mer betydande bidrag kan nämnas, att den 30 juni 1954 48 000 kronor anvisades för att bestrida kostnader för bevarande av Pålmalmsområdet, Stockholms län, den 30 juni 1955 50 000 kronor till att bestrida motsvarande kostnader beträffande Sundbyholmsåsen, Södermanlands län, den 1 mars 1957 25 000 kronor för fridlysning av Vånsjöåsen, Västmanlands län, och den 30 juni 1959 41 000 kronor för undersökning och fridlysning av Knivsåsen, Malmöhus län. Härtill kommer, att Kungl. Maj:t vid åtskilliga tillfällen ställt medel av ifrågakomna anslag till olika länsstyrelsers disposition för inventering av grusförekomsterna. Sammanlagt har cirka 140 000 kronor anslagits för ändamålet.

I statsverkspropositionen till årets riksdag har ifrågasvarande anslag ej upptagits. Orsaken härtill torde vara, att vid utgången av budgetåret 1958/59 275 000 kronor fanns reserverade. Önskemål om bidrag till ganska betydande belopp torde dock finnas anmälda till departementet.

Indragningen av detta anslag är synnerligen beklagligt med hänsyn därtill, att man med fog torde kunna säga, att det varit så litet, att myndigheterna till en början icke synes ha räknat därmed för åtgärder av större omfattning. Icke heller de från och med 1955/56 beviljade reservationsanslagen å 100 000

kronor förslår långt, om större objekt skall skyddas. Det är ytterst angeläget att medel finns tillgängliga för att skyndsamt kunna skydda värdefulla objekt mot skövling liksom för andra brådskande ändamål. Frågor sammanhängande med skydd av sjöar och vattenfall mot exploatering för kraftändamål gör sig även tid efter annan gällande. Det kan i detta sammanhang framhållas, att i Danmark årligen medel utgår till långt större belopp än som hittills anvisats i Sverige. För markersättningar, för underhåll av fredade områden samt för det statliga naturfredningsarbetets administration m. m. förbrukas årligen mer än 500 000 danska kronor. Vi får därför föreslå, att riksdagen måtte besluta att i årets budget för nu ifrågakommande ändamål anvisa ett anslag på 100 000 kronor.

Vidare vill vi föreslå, att bestämmelserna rörande dispositionen av naturskyddsanslaget ändras så, att medel därifrån skall kunna erhållas även för naturskyddsåtgärder på frivillighetens väg, t. ex. för köp av ett område eller upprättande av servitutsavtal. Det är bl. a. ur allmänna goodwill-synpunkter ett önskemål, att tvångsåtgärder skall behöva anlitas i så liten utsträckning som möjligt. Behovet av medel för ersättningar är emellertid icke sällan lika stort, när något skall göras på frivillighetens väg.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställas,

att riksdagen måtte besluta att till särskilda naturskyddsåtgärder anslå ett belopp av 100 000 kronor.

Stockholm den 27 januari 1960

Hugo Osvald

Axel Andersson

Nr 486

Av herr Osvald m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Lantbruksattachéer: Avlöningar.

(Lika lydande med motion nr 587 i Andra kammaren)

Stockholm den 27 januari 1960

Hugo Osvald

Robert Johansson

N. Yngve Nilsson

Sigfrid Larsson